

"אותן", את שתיהן, וכך אמר הכתוב: באש ישרפו אותן ואת שתיהן. ומיד תבאר הגמרא את דבריו, כי ודאי אין שורפים את אשתו יחד עם חמותו, כי אשתו לא חטאה.

ומבאר הגמרא: מאי בינייהו? באיזו נפקא מינה להלכה, נחלקו רבי עקיבא ורבי ישמעאל?

אמר אביי: לא נחלקו בהלכה, אלא רק משמעות דורשים, כיצד יש לדרוש את האיסור של אם חמותו, איכא בינייהו.

רבי ישמעאל סבר: "אתו ואתהן" — אותו ואת אחת מהן, שכן בלשון יוני קורין לאחת "הינא". וכונת הכתוב היא לחמותו בלבד, ואילו דין השריפה של אם חמותו — מדרשא של גזירה שוה זמה זמה אתיא, וכמו ששינונו לעיל מנין לעשות למעלה כלמטה.

רבי עקיבא סבר, "אתו ואתהן" — אותו ואת שתיהן, כלומר, אם בא על שתי נשים אסורות מחמת אשה ואמה, כגון, אם לאחר שנשא את אשתו הוא בא על חמותו ועל אם חמותו.

ולדבריו, אם חמותו, הכא כתיבא. והיינו, אם חמותו מפורשת היא כאן, בתורה, ואין צורך ללומדה בגזירה שוה.

ואילו רבא אמר, לדברי הכל לא נאמרה אם חמותו בתורה במפורש בתורה, ומחלוקתם היא בהלכה למעשה, ולא במשמעות הדרשה, אלא איסור ועונש של חמותו לאחר מיתה של אשתו, איכא בינייהו.

והמשיאן כמורך לפירקן, בהיותם עדיין קטנים (14) — עליו הכתוב אומר [איוב ה] "וידעת כי שלום אהלך, ופקדת נוך, ולא תחטא!"

ומתוצת הגמרא: כמורך לפירקן, שאני. שבזמן המועט הזה אין חשש שתזנה אשתו.

תנו רבנן: האוהב את שכניו, והמקרב את קרוביו, והנושא את בת אחותו, והמלוה סלע לעני בשעת דוחקו — עליו הכתוב אומר [ישעיהו נח]: "הלא פרוס לרעב לחמך, ועניים מרודים תביא בית. כי תראה ערום וכסיתו, ומבשרך לא תתעלם. אז תקרא, וה' יענה".

"ומבשרך אל תתעלם", זה הנושא בת אחותו ומקרב את קרוביו. וגם אהבת שכניו בכלל זה, כדברי הכתוב במשלי [כ] "טוב שכן קרוב מאח רחוק".

"הלא פרוס לרעב לחמך", כולל גם את המלוה סלע לעני בשעת דוחקו.

תנו רבנן: [ויקרא כ] "באש ישרפו אתו ואתהן" — אותו, ואת אחת מהן, דברי רבי ישמעאל.

משום שרבי ישמעאל סובר כי המילה "אתהן" משמעותה "את האחת מהן", ואין משמעותה "אותן", ולפיו אומר הכתוב כך: ואיש אשר יקח אשה [את אשתו. ואחר כך] יקח את אמה, באש ישרפו אותו ואת חמותו, אם אשתו.

רבי עקיבא אומר: "אתהן" משמעותו הוא

14. התוס' מקשים, הרי אין נישואין לקטן, אפילו לא מדרבנן. ומתמצים, שעל אף שאינה